

“Leren voor een kansrijke toekomst”

Schoolplan 2023-2027

Christelijk basisonderwijs

**Prins Willem-
Alexanderschool**

Centrum

Toelichting bij het schoolplan 2023-2027 - Prins Willem-Alexanderschool (centrum)

Inleiding

Het schoolplan nieuwe stijl vertelt al veel over onze visie, onze koers en de belangrijkste kenmerken van onze school.

Er is echter meer te vertellen dan op de poster past. In deze toelichting zetten we onze (globale) plannen voor de komende 4 jaar uiteen.

In de voorbije schoolplanperiode was verbetering van de resultaten van ons onderwijs het belangrijkste en grootste doel. In dit doel is enorm geïnvesteerd en deze inspanning werpt vruchten af: na jaren klimmen we langzaam maar zeker uit het dal van de te lage opbrengsten. Tot onze grote vreugde hebben we een acceptabel niveau – in overeenstemming het onderwijsresultatenmodel kunnen bereiken. Niettemin blijft dit een van de belangrijkste doelen; het niveau is nog kwetsbaar en er zijn nog zwakke plekken in de tussenresultaten.

Grote les uit 4 jaar hard werken aan de verbetering resultaten: professionaliteit en leerkrachtvaardigheden zijn de cruciale hefboom. Verdere professionalisering, al dan niet in samenhang met het ontwikkelen van professionele leergemeenschappen heeft in de nieuwe schoolplanperiode een centrale rol.

Ons vorige schoolplan werd gekenmerkt door een hoge mate van ambitie. Het realiseren van deze ambities werd getorpedeerd door de coronapandemie. Terugkijkend op de voorbije schoolplanperiode zijn we blij dat we ondanks de tegenslag en met (financiële) hulp van de overheid toch een groot deel van onze doelen al dan niet gedeeltelijk hebben bereikt (zie hiervoor onze jaarverslagen van 2019-2023).

Met goede moed en veel energie zijn we klaar voor de uitvoering van het nieuwe schoolplan. We weten wat ons te doen staat, we kennen de sterke punten van de school en we zijn ons bewust van de risico's en valkuilen.

Voortzetting – intensivering - vernieuwing

“De ‘bedoeling’ van onderwijs stellen we voortaan centraal in ons denken en handelen. Hoe dat er uit zal gaan zien, weten we nog niet precies. We ervaren dat het loslaten van dat wat vertrouwd is spannend kan zijn. Toch gaan we met elkaar komende jaren verder op ontdekkingstocht omdat we geloven dat beweging en verandering noodzakelijk zijn voor duurzaam en toekomstbestendig onderwijs” (*CPOB - strategische koers 2023 -2027*).

Waar de voorbije schoolplanperiode in het teken stond van verbetering en opbouw staat voor de komende 4 jaar optimalisering centraal.

De belangrijkste doelen uit het schoolplan 2019-2023 nemen we mee naar de nieuwe schoolplanperiode, omdat deze doelen cruciaal zijn en blijven voor onze schoolontwikkeling en – belangrijker dan dat – onze kinderen in staat stellen om te leren voor een kansrijke toekomst. Inderdaad: de bedoeling van onderwijs.

We zetten de realisatie van deze doelen voort en waar het kan, op basis van ontwikkeling en voortschrijdend inzicht, intensiveren we doelen en aanpak. Uiteraard is er ook ruimte voor vernieuwing die logischerwijs word vooraf gegaan door de hierboven genoemde ontdekkingstocht.

Grote doelen voor de komende 4 jaar

- De resultaten zijn op voldoende niveau in overeenstemming met het onderwijsresultatenmodel.
- Ontwikkeling, implementatie en borging van geïntegreerd taalbeleid
- Versterking en borging van de kwaliteit van het rekenonderwijs
- IPC wordt ingezet ter versterking van de basisvaardigheden en cultuuronderwijs, techniek, expressie en ICT-vaardigheden komen voldoende aan bod in het IPC-curriculum

Kleine(re) doelen voor de komende 4 jaar

- De professionele leergemeenschappen zijn ontwikkeld en vormen de basis van een effectieve schoolorganisatie en een professionele cultuur
- Optimaliseren zorgstructuur
- Behoud en borging pedagogisch klimaat (incl. Kriebels)
- Vormgeving levensbeschouwelijke burgerschapsvorming
- Vernieuwing schoolplein: visie- en planvorming en uitvoering
- Verdere visievorming onderbouw (leerlijnen, samenwerking Minoes)
- Oriëntatie, implementatie en borging van het curriculum en de methode voor Engels

Grote doelen – de plannen

De resultaten zijn op voldoende niveau in overeenstemming met het onderwijsresultatenmodel

De laatste jaren zien we een voorzichtige maar onmiskenbare stijging van de resultaten. Er liggen echter nog voldoende uitdagingen, die we des te scherper zien omdat ook onze kennis van en inzicht in de onderliggende problematiek (“waarom stegen de resultaten ondanks alle inzet aanvankelijk niet?”) is vergroot. Mede door deze inzichten, studie en begeleiding hebben we de goede, maar nog lange weg naar de verhoging van onze opbrengsten en dus de verhoging van de kwaliteit van ons onderwijs gevonden. Hoge opbrengsten zijn immers geen doel op zichzelf, maar een indicator voor de onderwijskwaliteit.

Primaire doel is het voldoende niveau vast te houden en vervolgens geleidelijk de schooldoelen en –ambities naar boven bij te stellen en te bereiken. Om dat te realiseren blijven we werken aan de verhoging van de kwaliteit van de PCA-cyclus (resultaten – analyse – interventies – kleine cyclus), de kwaliteit van de instructie (EDI) en differentiatie.

Het werken met de onderwijs- en handelingsplannen is voor een groot deel ontwikkeld en wordt geïmplementeerd en geborgd. Iedereen werkt zichtbaar en meetbaar volgens de kwaliteitskaarten.

Ontwikkeling, implementatie en borging van geïntegreerd taalbeleid

In 2022 heeft de PWA ervoor gekozen de reguliere taalmethode af te schaffen en de ontwikkeling naar volledig geïntegreerd taalonderwijs binnen het IPC-curriculum in te zetten. Deze keuze heeft voorsnog tot gevolg dat op vrijwel alle taaldomeinen (begrijpend lezen, woordenschat, mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid) nieuwe doorgaande lijnen dienen te worden ontwikkeld.

Het PWA-team wil taalonderwijs geven in uitdagende en levensechte, contextgebonden situaties en vindt betekenisvol taalonderwijs belangrijk. Ook hecht zij belang aan functioneel taalonderwijs en creëert activiteiten waarbij luisteren, spreken, lezen en schrijven in een functionele context staan en waarbij de verschillende leerlijnen van luisteren, spreken, lezen en schrijven verbonden worden met de leerlijnen van woordenschat en spelling, binnen de IPC thema's.

Leerkrachten willen op een interactieve manier taalonderwijs geven en zij zijn er zich van bewust dat leerlingen taal optimaal ontwikkelen als de school het sociaal, betekenisvol en strategisch leren kan bevorderen.

Plezier in taal en een rijke en krachtige leeromgeving, waarbij er structureel in alle bouwen aandacht is voor leeshoeken, labels, het gebruiken van woordmuren en een rijk aanbod van woordenschat zijn de voorwaarden voor het bereiken van de gestelde taaldoelen.

Doordat de keuze is gemaakt geen taalmethode meer te gebruiken moeten de leerkrachten extra vaardigheden kunnen inzetten om een koppeling te maken tussen taaldoelen en de lessen van IPC en deze doelen om te kunnen zetten in concrete lessen.

Versterking en borging van de kwaliteit van het rekenonderwijs

De tussenopbrengsten van rekenen zijn op dit moment (juni 2023) nog onvoldoende. Om de eindopbrengsten van rekenen te behalen werken we aan een schoolbrede uitvoering van de Cito-analyses, uitbreiding van het automatiseren en memoriseren en het verdiepen van leerkrachtvaardigheden, waaronder de kwaliteit van de instructie met behulp van EDI. Concreet betekent dit dat tijdens de instructielessen rekenen expliciete directe instructie wordt gegeven. Leerkrachten zijn in staat om een lesdoel aan te bieden volgens het handelingsmodel. Binnen de hele school is er veel aandacht voor het automatiseren. Leerkrachten zijn op de hoogte van de cruciale doelen binnen de leerlijn en kunnen weloverwogen keuzes maken binnen het aanbod van de methodes. Leerkrachten kunnen door middel van observaties binnen de les preventief inzetten op interventies in plaats van remediërend handelen.

IPC wordt ingezet ter versterking van de basisvaardigheden en cultuuronderwijs, techniek, expressie en ICT-vaardigheden komen voldoende aan bod in het IPC-curriculum

In 2023-2024 start de tweede 3-jarige IPC-cyclus. Na onze eerste 3 IPC-jaren kunnen we het IPC-onderwijs verder ontwikkelen, verdiepen en borgen.

De themaplanning voor de tweede cyclus is aangepast op basis van de ervaringen in de eerste cyclus. De onderbouw heeft in 2022-2023 de cursus Early Years (IPC voor de onderbouw gevolgd en het Early Years-programma is geïntegreerd in het gehele IPC-curriculum, waardoor er een doorgaande lijn is.

Verdieping in wereldoriëntatie is een speerpunt. Het doel is om een dermate inhoudelijk lesaanbod te ontwikkelen, waarin balans en samenhang tussen taal en wereldoriëntatie is geborgd.

Nieuwe teamleden krijgen de mogelijkheid om zich te bekwamen in het IPC-curriculum.

Cultuuronderwijs, techniek, expressie en ICT-vaardigheden (digitale geletterdheid) komen voldoende aan bod in het IPC-curriculum. Per jaar zullen hiervoor deelplannen worden gemaakt.

Kleine doelen – de plannen

Behoud en borging pedagogisch klimaat

Vreedzaam (voorheen Vreedzame School) blijft de basis voor het pedagogisch klimaat en wordt uitgebouwd naar (levensbeschouwelijke) burgerschapsvorming. Het deelprogramma “Vreedzame Kriebels” is na een pilotjaar onderdeel van het Vreedzaam-curriculum.

Bij de start van ieder schooljaar krijgt Vreedzaam een nieuwe impuls van de werkgroep Vreedzaam. OPA (Oplossingsgerichte Pestaanpak) functioneert goed in de school en we zijn in een vroeg stadium alert op pestgedrag.

Uit de jaarlijks afgenomen monitor Veiligheid en Welbevinden voor de leerlingen van groep 6,7 en 8 blijkt ruim voldoende tot hoge mate van veiligheid en welbevinden onder onze leerlingen. We realiseren ons terdege dat het aandacht vraagt om dit klimaat te blijven waarborgen en daar wordt dan ook substantieel tijd voor gepland.

Vormgeving levensbeschouwelijke burgerschapsvorming

Dit doel hangt nauw samen met het vorige. De bedoeling is dat ons sterke pedagogische klimaat drager is voor het onderwijs in levensbeschouwing en burgerschap. Wij zien deze 3 pijlers als basis voor onze school als “oefenplaats voor het leven”, waarin we samen leren leven. Omzien naar elkaar, voor elkaar zorgen, maar ook elkaar nieuwsgiering bevragen op onze verschillen en dán als mensen met elkaar de samenleving vormgeven zijn grote woorden voor een kleine school met kleine mensen, maar het realiseren van dit besef en het geven van handvatten hiervoor is even belangrijke opbrengst van ons onderwijs als de harde, meetbare resultaten.

Aan de hand van het in ontwikkeling zijnde burgerschapsplan zal dit aspect de komende jaren tot een concreet onderwijsplan leiden.

De professionele leergemeenschappen zijn ontwikkeld en vormen de basis van een effectieve schoolorganisatie en een professionele cultuur

De organisatie van onze leergemeenschappen krijgen steeds meer vorm. We maken als team nog steeds ontwikkeling door en dat moet ook doorgaan. Het doen van onderzoek en studie over onze relevante thema's in het LGO en de (onderwijskundige) werkgroepen wordt gestimuleerd, zodat we gaandeweg op een natuurlijke manier naar een PLG toegroeien.

Voor wat betreft het proces in en van de leergemeenschappen werken we aan een efficiënte, effectieve en adequate organisatie van de leergemeenschappen.

Inhoudelijke thema's als verdere ontwikkeling van leerkrachtvaardigheden en professionaliteit alsmede differentiatie, effectieve organisatie/klassenmanagement en vormgeving levensbeschouwelijke burgerschapsvorming krijgen een plaats de leergemeenschappen.

We zien al enige jaren dat de leergemeenschappen zich “onder onze handen ontwikkelen”. Dat is wellicht niet de voorgeschreven weg om tot een *professionele* leergemeenschap te komen, maar dit proces beantwoordt wel aan onze visie op de bedoeling van onderwijs.

Het ideale scholingstraject voor het vormen van een professionele leergemeenschap is nog niet gevonden en voor een afzonderlijk scholingstraject PLG ontbreekt de komende 3 jaar vooralsnog de ruimte vanwege hogere prioriteiten.

Omdat de ontwikkeling van de professionele leergemeenschap zeker wel een doel voor de komende 4 jaar is oriënteren we ons later in deze schoolplanperiode (vermoedelijk in 2025-2026, of zoveel eerder als passend en mogelijk) op een formeel traject om onze leergemeenschap(en) professioneel vorm te geven.

Optimaliseren zorgstructuur

Onze zorgstructuur is goed, maar juist daarom signaleren we steeds beter hoe we de zorg nog doelmatiger en efficiënter kunnen organiseren.

Onze bedoeling is om de zorg dusdanig in te bedden in ons onderwijs dat iedere leerling kan profiteren van onze basisondersteuning en de extra zorg die we als school kunnen bieden. Ons streven is om een belangrijk deel van de zorg in de groep aan te kunnen bieden, zodat alle leerlingen van een zo breed mogelijk onderwijsaanbod profiteren. Waar nodig maken we maatwerk en een specifiek aanbod mogelijk. De inzet van onze onderwijsassistenten in iedere bouw is cruciaal en onontbeerlijk. Binnen de zorgstructuur wordt handelingsgericht en planmatig gewerkt en de doelen worden structureel geëvalueerd.

Het optimaliseren van de zorgstructuur is ook een thema dat hoog op de agenda van de professionaliseringsactiviteiten van het team staat. In het leergemeenschapsoverleg worden leerlingen structureel besproken. Het team maakt gebruik van elkaars expertise en er wordt vooral gekeken naar interventiemogelijkheden om (nog) beter aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Onderzoek naar “wat werkt in de praktijk” en evidence-informed onderwijsinzichten helpen ons verder naar een organisatie waarin ook de leerlingen met extra of bijzondere onderwijsbehoeften – liefst gelijke – kansen geboden krijgen.

We deinzen niet terug voor het toelaten van leerlingen met een complexe zorgvraag. We constateren echter wel dat we in deze gevallen sneller tegen grenzen, bureaucratisch, financieel of organisatorisch (personeelstekort) van aard, aanlopen. Niettemin blijven we ons sterk maken voor passend onderwijs in de breedste zin van het woord.

Vernieuwing schoolplein

In 2025 staat de vernieuwing van het schoolplein op het programma en de investeringsbegroting. De realisatie daarvan wordt voorafgegaan door visie- en planvorming.

Verdere visievorming onderbouw (leerlijnen, samenwerking Minoes)

Nadat in 2022 samen met onze partner in de peuteropvang een visie op het onderwijs aan het jonge kind tot stand is gekomen, blijkt deze alweer aan (gedeeltelijke) herziening toe te zijn. De ontwikkelingen van het onderwijs in de onderbouw gaan nl. snel en hebben invloed op de visie. Een visie is ten slotte geen statisch concept, maar een werkwijze die meegroeit met nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Alle onderbouwleerkrachten hebben in 2022-2023 de IPC-opleiding Early Years (IPC voor het jonge kind) gevolgd en in de komende jaren zal de opbrengst van deze opleiding worden geïmplementeerd in ons onderwijs in de groepen 1, 2 en 3. Begrijpend luisteren wordt daarbij een speerpunt in de onderbouw.

Ook kunnen we de leerlijnen Parnassys, die we gebruiken als observatie-instrument en volgsysteem voor de kleuters nog verder optimaliseren door de leerdoelen te integreren.

De samenwerking met de collega's van Minoes is onderdeel van de dagelijkse praktijk. Jaarlijks komen we ca. 6 keer bijeen om de samenwerking te versterken. Naast gezamenlijke onderwijsactiviteiten (themaplanning, - uitvoering en -afsluiting) heeft de afstemming van de doorstroming van leerlingen met een (grotere) potentiële zorgbehoefte veel aandacht en overleg nodig. De samenwerking wordt tevens jaarlijks 2 à 3 keer geëvalueerd en waar mogelijk geïntensiveerd.

Oriëntatie curriculum en methode Engels

Heroriëntatie op ons onderwijs in Engels wordt opgenomen in de komende jaarplannen.